Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра перекладу

ОСОБЛИВОСТІ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ПО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

для студентів спеціальності 035 "Філологія"

Дніпро

2023

За поданнямметодичної комісії спеціальності 035 Філологія (протокол № 1 від 31.08.2023р).

Особливості усного перекладу. Методичні вказівки по організації самостійної роботи. Для студентів спеціальності 035 "Філологія" / Т. М. Висоцька – Д.: НТУ «ДП», 2023. - 17 с. – Режим доступу: https://pereklad.nmu.org.ua/ua/interp_indwork.pdf

Автор: Висоцька Т. М., канд. філол. наук , доцент

Подано методичні рекомендації по організації самостійної роботи з дисципліни «Особливості усного перекладу»: матеріали для самостійного опрацювання, деякі додаткові матеріали та літературні посилання.

Призначено для студентів з напрямку підготовки «Філологія», спеціальності «Переклад».

Матеріали умовно поділені на дві частини: в першій надаються базові символи УПС, у другій – основні тексти для письмового перекладу, запису в УПС та підготовки до послідовного усного перекладу.

ЗМІСТ

ВСТУП……..……4
ЧАСТИНА І. БАЗОВІ СИМВОЛИ УПС……...6
ЧАСТИНА ІІ. ОСНОВНІ ТЕКСТИ …….....9
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА……...……..…15

ВСТУП

Дисципліна «Послідовний переклад» відноситься до професійного циклу, є дисципліною за вибором.

Курс має зв'язок з дисциплінами, що становлять стандарт фундаментальної філологічної освіти (загальне мовознавство, теорія та практика основної іноземної мови, теорія та практика рідної мови, теорія та практика перекладу), а також із загально-гуманітарними дисциплінами (лінгвокраїнознавство, культурологія)

Мета вивчення дисципліни «Послідовний переклад»: ознайомлення студентів з теоретичними та лінгводидактичними засадами навчання послідовному перекладу, а також з системою вправ, спрямованої на розвиток їх перекладацької компетенції, розвиток у тих, що навчаються достатнього рівня знань, вмінь та навичок послідовного перекладу; формування навичок адекватного висловлювання при послідовному перекладі.

Завдання курсу:

- закріпити у студентів знання теоретичних основ послідовного перекладу як прикладної науки;
- розвивати у студентів найважливіші види мовно-розумової діяльності з метою застосування теоретичних знань у практиці послідовного перекладу;
- формувати й закріплювати стійкі практичні навички послідовного перекладу й застосування основних видів лексичних, стилістичних і граматичних перетворень у процесі перекладу для досягнення його адекватної якості;
- навчити техніки вільного усного перекладу;
- навчити долати психологічні та екстралінгвістичні проблеми й труднощі, пов’язані з практикою перекладу;
- формувати фахові практичні вміння та навички перекладу;
- навчити студентів виконувати послідовний усний переклад із застосуванням спеціальної системи записів.

Мета самостійної роботи - формування та закріплення у студентів вмінь та навичок послідовного перекладу:

– чітке та логічне викладення думок мовою перекладу;

– виявлення ключової інформації в тексті;

– розвиток оперативної асоціативної та безасоціативної пам’яті;

– розвиток смислової здогадки;

– робота з прецизійним матеріалом;

– нарощування активного запасу частотної лексики;

– формування навичок синтаксичного розсортування та мовленнєвої компресії;

– розвиток самоконтролю при послідовному перекладі.

ЧАСТИНА І

БАЗОВІ СИМВОЛИ УПС

1. *Предикативні символи:*

→	вводити; ввозити; вносити; приходити доставляти; направляти на; постачати; прибувати; надавати; представляти; прагнути; давати; передавати; надавати; повідомляти; повідомляти; нападати; наносити удар; наступати + відповідні віддієслівні іменники; для імплікації мети служить довша стрілка
←	отримувати; здобувати; приймати; залучати; виходити; залишати; відступати + відповідні віддієслівні іменники
↗	поліпшувати (ся); посилювати (ся); збільшувати (ся); прискорювати (ся); зростати; рости; удосконалювати (ся); активізувати (ся) + відповідні віддієслівні іменники
↘	погіршувати (ся); зменшувати (ся); послаблювати (ся); скорочувати (ся); знижувати (ся); падати + відповідні віддієслівні іменники
=	бути; складати; рівнятися; бути рівним і т.д.
x	ліквідовувати; знищувати; забороняти; руйнувати; усувати; прибирати + відповідні віддієслівні іменники
⊀	розглядати; дивитися; дивитися + відповідні віддієслівні іменники
″	говорити; заявляти; виступати; повідомляти + відповідні віддієслівні іменники
⌒→	впливати на; впливати на; контролювати; впливати; вплив і т.д.
↓↓	засуджувати; критикувати; накидатися з критикою; нагадувати; обурюватися
↑↑	хвалити; радіти; звеличувати і т.д.
~→	проводити (ся); просувати (ся); розвивати (ся); здійснювати; застосовувати + відповідні віддієслівні іменники, а також прогрес; процес і т.д.

2. *Символи часу:*

↓	(в) даний час; зараз; сьогодні; в даний момент
¬↳,	буде; в майбутньому; в подальшому і т.д. (Кома вимагає вживання смислового дієслова в майбутньому часі)
↲¬,	було; в минулому і т.д. (Кома вимагає вживання смислового дієслова в минулому часі)
<	початок дії
>	кінець дії
↔	період часу

3. *Модальні символи:*

да	*схвалювати; стверджувати; давати згоду; погоджуватися; приймати; впевненість і відповідні віддієслівні іменники, а також прийнятний, відповідний*
d	*необхідність; повинність*
т	*можливість*
бы	*бажаність*
р	*ймовірність*
∞	*невизначеність*
©	*Бути в змозі зробити щось*

4. *Символи якості та кількості:*

–	посилення значення (ставиться під символом)
=	посилення в найвищому ступені
- - -	ослаблення поняття
<	більше; більш ніж)
>	менше; менше ніж)
⌒	весь; Усе; цілком; повністю

5. *Загальні символи:*

Кп	капіталізм; капітал
дм	демократія
М	світ (антонім «війни»)
Р	політика
Ж	життя
дип	дипломат; міжнародний
Ø	аспект; сфера; область; напрямок; момент і т.д.
∏	баланс; паритет; рівновагу
	невідкладний; швидкий; терміновий; негайний; відразу, а також зв'язок; комунікації
→←	боротися; протиборствувати; протистояти; оборонятися; захищатися + відповідні віддієслівні іменники
!	дуже; особливо; важливість; значення; роль
R:	в результаті; приводити до; а також: отже; з цього (звідси) слід (випливає); тому; з цієї причини
?	питання; проблема
Ѳ	зустріч; переговори
→ж	виконувати; здійснювати; релізовивать + відповідні віддієслівні іменники
γ	виражати; виступати + відповідні віддієслівні іменники

C	гарантія (в різних значеннях); гарантувати
○	конференція; форум; з'їзд; нараду; сесія; пленарки; планерка; засідання; раунд; асамблея; збори; Місто; село; село; селище; населений пункт і т.д.
□	група; команда; компанія; орган; підприємство; фірма; підрозділ; установа; відомство; елемент; екіпаж; розрахунок і т.д.
↙↙	дії, заходи, зусилля, заходи
○○○	гроші; грошові кошти; капітал
T	діяльність; робота; виробництво + їх дієслівні похідні
Ω	договір; контракт; домовленість; Угода; угода і т.д.
⫽	якщо ..., то (для вираження уступітельние зв'язку, як правило, використовується двічі перекреслена похила лінія, при цьому слід запам'ятати, що умова завжди розташоване над рисою)
φ	земля; планета; світ
æ	зміна; зміна; поправка; перегляд; поворот; переворот; революція + їх дієслівні похідні
#	кількість; номер; число
→←	конфлікт; протиріччя; протиборство; боротьба + їх дієслівні похідні
O	місце; дислокація; місце розташування; пункт; розташування; знаходження; об'єкт
1/12	місяць
≡	методи; способи; шляхи вирішення)
○ ○	потужність; сила; міць; могутність; міцність
X	народ; населення; нація (розміщення символу УПС в гуртку означає укрупнення, узагальнення поняття)
×	ні; немає (заперечення), а також: забороняти; знищувати; зупиняти; ліквідовувати; зривати; припиняти + відповідні віддієслівні іменники
1/7	тиждень
≠	неравество; розбіжність; відмінність; розбіжність + їх дієслівні похідні
← →	обмін; Послуги транспорту, розмін; товарообіг; заміна + їх дієслівні похідні
E	обладнання; техніка; матеріальна частина; апаратура; а також навколишнє середовище, екологія і т.д.
V	обсяг; коло; охоплення і т.д.
↧	обмеження; ліміт; межа
≈	близько; приблизно; приблизно
Ω	визначати; встановлювати
⊓	*основа; основание; фундамент; база; базис; причина; обоснование+ соответствующие глагольные производные*

®	відповідальність; обов'язок; борг
) (	відносини; зв'язку
(	підтримувати; допомагати; сприяти; сприяти + відповідні віддієслівні іменники
1/2	половина; півріччя
@²	наслідки
/	оскільки (для вираження причинно-наслідкового зв'язку, як правило, використовується похила лінія, при цьому слід запам'ятати, що причина завжди розташована над ертой)
[	пропозиція; проект; вносити пропозицію; робити пропозицію; пропонувати і т.д.
Δ	представництво; офіс; штаб; спостережний пункт; делегація; посольство; участь
O	президент; глава; керівник; начальник; представник; обличчя; член; людина і т.д. (В гуртку: уряд; парламент; кабінет; керівництво і т.д.)
° / °	перевірка; випробування; інспекція; аудит; ревізія
Ш	промисловість; індустрія; в гуртку: економіка
∿∿	розвиток
X	вирішувати; дозволяти (питання) + відповідні віддієслівні іменники
/:	відповідно до; згідно
□²	країни; держави; держави
∑	сума; сукупність; в сукупності; разом з; сумарний
<	точка зору; позиція; погляд
O	мета

ЧАСТИНА II

Тема № 1 Міжнародні поставки зброї

1. Виконайте письмовий переклад тексту.
2. Запишіть текст за допомогою УПС.
3. Підготуйтесь до послідовного усного перекладу.

Після зростання протягом ряду років щорічних світових військових витрат вони, мабуть, досягли найбільшої величини 1990 року. В результаті подальшого покращення політичного клімату у світі нині є підстави вважати, що їх обсяг зменшиться. Проте зараз обсяг світових військових витрат, як і раніше, становить понад 850 млрд дол. США на рік, що відповідає 1,7 млн дол. США за хвилину. Понад 80 відсотків від цієї суми витрачається на звичайні озброєння та збройні сили. Навіть у державах, які мають ядерну зброю, основна частина військових витрат йде на звичайні озброєння. Загалом же, на частку промислово

розвинених країн припадає майже 80 відсотків загального обсягу військових витрат у всьому світі.

Обчислення світових військових витрат неминуче носить неточний характер через брак даних. Крім того, існують труднощі, пов'язані з різницею в обмінних курсах національних валют, у системі військового виробництва та калькуляції собівартості військової продукції, а також у структурі цін у цивільному та військовому секторах економіки. Для вирішення цих проблем Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй запровадила у 1980 році стандартизовану систему звітності і згодом щороку рекомендувала державам-членам щороку подавати Генеральному секретареві доповіді про рівень своїх військових витрат, підготовлені на основі цієї системи. У 1988 році Генеральний секретар отримав дані з 28 країн, у яких використовувалася система звітності. Починаючи з 1987 року в резолюціях Генеральної Асамблеї знаходить своє відображення дедалі більша політична підтримка ефективної комплексної системи звітності.

Тема №2 Міжнародні поставки зброї

1. Виконайте письмовий переклад тексту.
2. Запишіть текст за допомогою УПС.
3. Підготуйтесь до послідовного усного перекладу.

Офіційних даних про міжнародне постачання зброї немає, при цьому відсутня всеосяжна інформація, на основі якої можна було б провести такий аналіз. Проте, згідно з підрахунками, обсяг міжнародних поставок зброї, виміряний у доларах за курсом 1999 року, зріс з 43,7 млрд дол. США у 1996 році до 56,9 млрд дол. США у 1997 році, а потім знову знизився до рівня 46,8 млрд дол. США у 1998 році. Хоча ця сума і становить лише невелику частку загального обсягу військових витрат, вона включає витрати, що становлять значну частину ВНП деяких країн.

Вартість цих поставок була б вищою, якби була можливість врахувати ті угоди, які зводять до мінімуму безпосередні витрати запасів іноземної валюти на основі використання пільгових цін, позик взаємного заліку зобов'язань та зустрічних поставок. Спільні угоди між країною-постачальником та одержувачем та ліцензійні угоди про виробництво країною-отримувачем також відіграють важливу роль у постачанні зброї та військової техніки.

Тема №3 Ядерна зброя

1. Виконайте письмовий переклад тексту.
2. Запишіть текст за допомогою УПС.
3. Підготуйтесь до послідовного усного перекладу.

В даний час існує п'ять таких держав: у порядку отримання ядерної зброї - Сполучені Штати (1945), росія (1949), Сполучене Королівство (1952), Франція

(1960) і Китай (1964). У міру дедалі ширшого поширення знань про базову технологію виробництва ядерної зброї країни, які бажають розробити таку зброю, можуть легко виготовити нескладний атомний пристрій.

Хоча сучасні ядерні озброєння ніколи не застосовувалися з часів Другої світової війни, коли на Хіросіму та Нагасакі були скинуті атомні бомби, вони можуть бути, ймовірно, використані у зв'язку з виникненням військового конфлікту, в якому безпосередньо чи опосередковано братимуть участь держави, які володіють ядерною зброєю. Крім того, існує також небезпека того, що ядерна зброя може бути застосована випадково або через прорахунки внаслідок поломки обладнання або порушення функціонування систем командування, управління, зв'язку та збору та аналізу інформації однієї чи кількох держав, які мають ядерну зброю, або в результаті терористичного акту. Як повідомляють, за останні три десятиліття сталося кілька випадків поломки обладнання чи інших серйозних інцидентів.

Тема №4 Наслідки використання ядерної зброї

1. Виконайте письмовий переклад тексту.
2. Запишіть текст за допомогою УПС.
3. Підготуйтесь до послідовного усного перекладу.

Згідно з дослідженням Організації Об'єднаних Націй у галузі ядерних озброєнь, ударна хвиля від вибуху порівняно невеликої бомби потужністю в 100 кілотонн, скинутої на місто, може повністю знищити принаймні половину будівель у зоні радіусом у 5-6 км, а також значну частину будинків за межами цієї зони. Майже всі люди, що знаходяться в межах центрального радіусу (близько 2 км від епіцентру, тобто місця ядерного вибуху), або будуть убиті на місці вибуховою хвилею та осколками скла і металу, що летять, або загинуть від теплового випромінювання, пожеж і задухи. Навіть укриття можуть не забезпечити повного захисту від газів, які утворюються при пожежах, що тліють, у центральній зоні ураження ударною хвилею. Крім того, багато людей, які вціліли після ударної хвилі, теплового випромінювання та подальших пожеж і отримали лише безпечні поранення та часткові опіки, загинуть або серйозно постраждають від проникної радіації.

Підраховано, що в ході глобальної ядерної війни із застосуванням двох третин світових запасів ядерної зброї (приблизно 10 000 мегатонн), метою половини яких будуть міста, практично відразу загине понад 1 млрд. осіб, стільки ж отримають поранення та ще більше будуть уражені у наступні місяці. Таким чином, кількість безпосередніх жертв цієї війни становитиме майже половину населення земної кулі. Внаслідок такої ядерної війни будуть повністю зруйновані системи забезпечення нормального функціонування суспільства: будуть знищені лікарні та пункти медичного обслуговування, система водопостачання, електромережа, опалювальна система, транспортна мережа, система виробництва та торгівлі.

Тема №5 Наслідки використання ядерної зброї – кліматичні зміни

1. Виконайте письмовий переклад тексту.
2. Запишіть текст за допомогою УПС.
3. Підготуйтесь до послідовного усного перекладу.

Питання щодо того, які наслідки може мати широкомасштабна ядерна війна для клімату, було предметом дослідження, проведеного Організацією Об'єднаних Націй в 1987-1988 роках. Згідно з цим дослідженням, використання ядерної зброї може впливати на клімат регіонів, які знаходяться далеко за межами областей, де ця зброя була застосована. На основі наукових даних сьогодні робиться висновок, що широкомасштабна ядерна війна призведе до загрози глобального знищення навколишнього середовища. Можливі наслідки різноманітні: серед них значне скорочення кількості сонячного світла і тепла, які досягають поверхні землі, через наявність у атмосфері диму, пилу та сажі. В деяких районах також можуть відбуватися значні відхилення від звичайних моделей погоди, які призведуть до появи областей з надзвичайно низькими температурами або відсутністю опадів, що вплине на розвиток сільськогосподарських культур.

Безпосередній і прямий вплив ядерних вибухів та глобальні наслідки широкомасштабної ядерної війни для навколишнього середовища утворюють безперервний процес, в якому кожен фактор буде загострювати інший. Прямим наслідком широкомасштабного обміну ядерними ударами може бути смерть сотень мільйонів людей; його непрямий вплив може призвести до смерті мільярдів людей. Отже, ті, хто залишиться в живих після широкомасштабної ядерної війни, стикаються не лише з руйнівними наслідками вибухів, але й з холодом, токсичними забруднювачами, радіоактивними опадами, порушенням постачання продовольства та відсутністю безпечної для організму питної води. Обмін ядерними ударами також може призвести до значного виснаження захисного шару озону в стратосфері, що призведе до збільшення інтенсивності ультрафіолетового випромінювання, що доходить до Землі, що матиме серйозні наслідки для поразених живих організмів. Можливо, будуть визначені і інші глобальні наслідки широкомасштабного обміну ядерними ударами для навколишнього середовища.

Тема №6 Резолюція ОН щодо заборони ядерної зброї

1. Виконайте письмовий переклад тексту.
2. Запишіть текст за допомогою УПС.
3. Підготуйтесь до послідовного усного перекладу.

Від самого початку свого існування Організація Об'єднаних Націй докладає зусилля щодо заборони застосування ядерної зброї. Було прийнято ряд

резолюцій, у яких вказувалося, що використання такої зброї є порушенням Уставу Організації Об'єднаних Націй і злочином, і в яких також містилося заклик розробити конвенцію чи іншу міжнародну угоду, що забороняла б її використання. Однак наразі переговори з розробки такого угоди не були проведені. У 1964 році Китай першим із ядерних держав оголосив про своє одностороннє зобов'язання не використовувати першим ядерну зброю.

Однак деякі країни висловили сумнів у практичній доцільності прийняття односторонніх зобов'язань, виходячи з того, що питання запобігання ядерній війні має вирішуватися в контексті запобігання всім війнам і що ефективні заходи в сфері ядерного роззброювання повинні оцінюватися в рамках контрольних угод і можуть здійснюватися лише в умовах загального балансу збройних сил, як звичайних, так і ядерних. Генеральна Асамблея закликала здійснити ряд заходів, спрямованих на запобігання ядерній війні. До них відносяться заборона використання ядерної зброї, припинення і реверс гонки озброєнь та прийняття заходів з укріплення довіри. Крім того, Асамблея просила Конференцію з роззброювання в Женеві розпочати переговори для досягнення угоди щодо практичних заходів щодо запобігання ядерній війні. Обговорення цього питання Конференцією до цього часу не мало конкретних результатів.

Тема №7 Мета діяльності ОН

1. Виконайте письмовий переклад тексту.
2. Запишіть текст за допомогою УПС.
3. Підготуйтесь до послідовного усного перекладу.

Організація Об'єднаних Націй виникла невдовзі після початку атомної ери. Починаючи з першої резолюції, прийнятої у січні 1946 року, Організація Об'єднаних Націй прагнула досягти мети ліквідації ядерної зброї та гарантування того, що атомна енергія буде використовуватися виключно в мирних цілях. На спеціальній сесії, приуроченій роззброєнню і проведеній у 1978 році, Генеральна Асамблея одноголосно підтвердила свою відданість цій меті. Протягом цього часу були запропоновані різні шляхи досягнення цієї мети. До них відносяться пропозиції про знищення ядерної зброї, припинення її виробництва, припинення виробництва ядерних матеріалів, придатних для використання у військових цілях, та створення зон, вільних від ядерної зброї.

Поміж заходів, спрямованих на скорочення ядерних озброєнь, Генеральна Асамблея розглядала пропозиції щодо заморожування такої зброї. З цього питання вона прийняла ряд резолюцій, що закликали, наприклад, усі держави, які володіють ядерною зброєю, погодитися на заморожування ядерної зброї, яке передбачало б одночасне повне припинення будь-якого подальшого виробництва такої зброї та повне припинення виробництва матеріалів, що розщеплюються, для створення озброєння. Після досягнення у 1986 році принципової згоди між двома основними ядерними державами про скорочення на 50 відсотків їх стратегічних ядерних озброєнь, питанню про заморожування ядерної зброї приділялося менше уваги.

Тема №8 Запобігання використанню ядерної зброї

1. Виконайте письмовий переклад тексту.
2. Запишіть текст за допомогою УПС.
3. Підготуйтесь до послідовного усного перекладу.

У 1973 році було підписано Угоду про запобігання ядерній війні. Сторони домовились діяти так, щоб запобігти виникненню ситуацій, які можуть призвести до небезпечного загострення їхніх відносин, уникати військової конфронтації та негайно приступати до консультацій у випадку, якщо відносини між ними або між іншими країнами передбачатимуть небезпеку ядерного конфлікту.

Одним із заходів зменшення загрози війни внаслідок випадковості чи порушення зв'язку було створення прямої лінії сполучення між Вашингтоном і москвою, відомої як "пряма лінія". Угода про "пряму лінію" була підписана в 1963 році і передбачала обладнання телетайпних терміналів у кожній столиці та двох дуплексних каналів цілодобової дії: одного - телеграфного, іншого - радіотелеграфного. У 1971 році було створено два додаткових канали з використанням систем супутникового зв'язку. У 1984 році цю пряму лінію зв’язку було вдосконалено шляхом встановлення обладнання для швидкісної факсимільної передачі зображень, карт і діаграм, а також тексту. Лінії прямого зв'язку також були встановлені між радянським союзом і декількома іншими країнами, включаючи Францію (у 1976 році) і Сполучене Королівство (у 1977 році).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови). Теорія і практика усного двостороннього перекладі для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання: Навчальний посібник. Видання друге виправлене та доповнене / С.Є. Максимов. – К.: Ленвіт, 2007. – 416 с.
2. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови): Курс лекцій та матеріали до семінарських занять / С.Є. Максимов. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2002. – 122 с.
3. Мірам Г.Е. Тренінг-курс двостороннього послідовного перекладу (англо-українська мовна пара) / Г.Е. Мірам, В.В. Дайнеко, С.В. Іванова. – К.: Ніка-Центр, 2013. – 227 с.
4. Саприкін С.С., Чужакін А.П. Світ усного перекладу: навчальний посібник / С.С. Саприкін, А.П. Чужакін. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 224 с.
5. Jones R. Conference Interpreting Explained / R. Jones. – T.J.International Ltd., Cornwall, UK, 2002. – 143 p.

Допоміжна

1. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису / Навч. Посібник. За ред.. Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Вінниця: НОВА КНИГА, 2006. – 152 с.
2. Чередниченко О. І. Про мову й переклад / О. І. Чередниченко. – К., 2007. – 248с.

Інформаційні ресурси

Alpha Dictionary Language Directory

Interpreter Education Online: a variety of online courses

InTrans Book Service: monolingual, bilingual, multilingual dictionaries, language and translation study materials and related publications

The European Language Industry Association

The Globalization and Localization Association

https://blog.ablio.com/online-resources-for-professional-interpreters/

Методичне забезпечення

Висоцька Тетяна Миколаївна

ОСОБЛИВОСТІ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ПО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

для студентів спеціальності 035 "Філологія"

Електронний ресурс

За редакцією укладача